

se potkat s památečnými kusy, které se na stromeček zavěšují v rámci vzpomínky na minulost. *No tak byly ty ozdoby, které se pracně vždycky dávaly do těch krabic, [...] ale bohužel ty koule se už rozbily, ty už nejsou. To mám zachovalých pár jenom, jako vzpomínku na to moje úplné dětství, mládí.*⁶⁵ Podobně nesly určitou vzpomínku také ozdoby vyráběné dětmi v rámci školních aktivit.

Společným prvkem všech rozhovorů bylo téma vánočního eventuálně novoročního **dárce**. Dary nenosila imaginární osoba těm, kteří se s oslavami Vánoc setkali až na našem území (Vietnamci). Postavu vycházející z osoby Ježíše často neznaly děti z protestantských rodin.⁶⁶ *No, jak každé dítě jsem očekávala, kdy už přijdou andílci, k nám chodili andílci, ne Ježíšek.*⁶⁷ Také v katolickém prostředí se vedle Ježíška vyskytovali jako dárci andílci. *Když mi otec zemřel, tak Andělíci byli v kalhotách. Já jsem je tak kreslila.*⁶⁸ Tajemného dárce nemohli pochopitelně v dětství znát ti, kteří nezažili předávání dárků. V českém prostředí nejčastější pojmenování Ježíšek znali respondenti narození v středoevropském prostoru s přesahem na západní Ukrajinu bez ohledu, zda šlo o věřící nebo ateisty. Děti narozené již na našem území měly někdy dárců víc, což jim podle slov jejich i jejich rodičů nedělalo žádný větší problém. *Věřili jsme na Ježíška a věděli jsme, že v Řecku je Agios Vasilis [...] vzhledem k tomu, že dodržujeme, řekla bych, téměř devadesáti devíti procentní české Vánoce, tak my jsme věřili*

4. Vánoční pohlednice s Jezulátkem. Československo, 40. léta 20. století.

⁶⁵ I. P. (*1941 Slovensko), Slováci, výzkum 20. 1. 2017.

⁶⁶ Srovnej POLÁKOVÁ, Jana – VEČERKOVÁ, Eva. *Ježíšek nebo Santa Klaus. A co dostanou u sousedů?* Brno: Moravské zemské muzeum, 2015. ISBN 978-80-7028-460-5, s. 14.

⁶⁷ B. J. (*1969 Slovensko), Maďari, výzkum 12. 7. 2016.

⁶⁸ Alžběta Štefunková-Szabó (*1941 Slovensko), Maďari, výzkum 10. 2. 2017.